

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 23.11.1965, sp. zn. 3 Tz 49/65, ECLI:CZ:NS:1965:3.TZ.49.1965.1

Číslo: 5/1966

Právní věta: U trestného činu pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 1 tr. zák. nelze výjimečné okolnosti případu ve smyslu § 40 odst. 1 tr. zák. spatřovat v tom, že pachatel osobu mladší 15 let pohlavně zneužíval jiným způsobem než souloží.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 23.11.1965

Spisová značka: 3 Tz 49/65

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Pohlavní zneužívání, Ukládání trestu, Výjimečné okolnosti případu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 40 odst. 1
§ 242 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem okresního soudu v Chebu ze dne 28. května 1965 sp. zn. 3 T 54/65 byli obviněný A a obviněný B uznáni vinnými trestným činem pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 1 tr. zák. a trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. a odsouzeni podle § 242 odst. 1 tr. zák. a § 35 odst. 1 tr. zák. za použití § 40 odst. 1 tr. zák. k nepodmíněným trestům odnětí svobody v trvání šesti měsíců.

Ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu Nejvyšší soud zrušuje rozsudek okresního soudu ve výroku o trestu a přikázal okresnímu soudu věc znovu projednat a rozhodnout.

Z odůvodnění:

Pravomocným rozsudkem okresního soudu v Chebu ze dne 28. května 1965 sp. zn. 3 T 54/65 byli obvinění A a B uznáni vinnými trestným činem pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 1 tr. zák. a trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. a podle § 242 odst. 1 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. a § 40 odst. 1 tr. zák. odsouzeni jeden každý k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na šest měsíců.

Podle uvedeného rozsudku spočívala trestná činnost obviněných v tom, že obviněný A se scházel s

nezletilou K, ač věděl že jí není ještě 15 let při schůzkách jednak v přírodě, jednak v bytě svých rodičů koncem roku 1964 a začátkem roku 1965 tuto pohlavně zneužíval tím, že ji osahával na prsou a přirození. Přesně nezjištěného dne počátkem roku 1965 pozval obviněný A do bytu svých rodičů nezletilou Z, již nebylo ještě 15 roků a rovněž tuto pohlavně zneužíval tím, že ji osahával na prsou a přirození. Obviněný B se stýkal s obviněným A, seznámil se tak s nezl. K, kterou ve dnech 3. a 5. února 1965 pozval do svého bytu, hostil ji zde alkoholickými nápoji a osahával na prsou a přirození, ač věděl, že jí není ještě 15 let.

Proti rozsudku okresního soudu podal předseda Nejvyššího soudu dne 8. listopadu 1965, tedy ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona s odůvodněním, že napadeným rozsudkem byl porušen zákon především v ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák., když okresní soud použil tohoto ustanovení, ačkoli k tomu nebyly splněny zákonné podmínky.

Nejvyšší soud přezkoumal v rozsahu uvedeném v § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo a shledal, že zákon byl porušen ve směrech naznačených stížnostmi pro porušení zákona.

Okresní soud na základě provedených důkazů zjistil správně skutkový děj a dovedl z něho správné právní závěry, pokud jde o výrok o vině obviněných výše uvedenými trestnými činy.

Nesprávně však rozhodl, pokud jde o výrok trestu odnětí svobody.

Oba obvinění se dopustili dvou trestných činů. Podle § 35 odst. 1 tr. zák. má být trest uložen podle toho zákonného ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejprísněji trestný, v tomto případě podle § 242 odst. 1 tr. zák. Podle ustanovení měl tedy soud uložit trest odnětí svobody v rozsahu do jednoho roku do osmi let. Uložení trestu odnětí svobody pod dolní hranici zákonné trestní sazby je přípustno jen za splnění podmínek stanovených v § 40 odst. 1 tr. zák., totiž má-li soud vzhledem k výjimečným okolnostem případu nebo vzhledem k mimořádným poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestu dosáhnout i trestem kratšího trvání.

Okresní soud v tomto případě použil ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák. a uložil oběma obviněným trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, tedy pod dolní hranici trestní sazby § 242 odst. 1 tr. zák. s odůvodněním, že oba obvinění se dopustili trestného činu pohlavního zneužívání jinak než souloží a že podle názoru soudu trestná činnost obviněných nezanechala na nezletilých děvčatech zvláštní narušení. V obou uvedených okolnostech spatřoval okresní soud zřejmě výjimečné okolnosti případu ve smyslu § 40 odst. 1 tr. zák. Tím porušil zákon v tomto ustanovení.

Trestného činu pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 1 tr. zák. se dopustí, kdo s osobou mladší než patnáct let buď vykoná soulož nebo takové osoby jinak pohlavně zneužije. Zákon nečiní rozdíl v trestní sazbě za tento trestný čin, pokud byl spáchán souloží nebo pohlavním zneužitím jiným způsobem. Z toho vyplývá, že oba uvedené zákonné znaky („souloží“ a „jiným způsobem“) staví z hlediska trestní sazby § 242 odst. 1 tr. zák. na roveň. Skutečnost, že pachatel zneužíval pohlavně osoby mladší než patnáct let jiným způsobem než souloží, nelze proto považovat za výjimečné okolnosti případu ve smyslu § 40 odst. 1 tr. zák. Nesprávně také soud spatřoval tyto výjimečné okolnosti příkladu v tom, že trestná činnost obviněných nezanechala na nezletilých děvčatech nějakého zvláštního narušení. Pro tento závěr neměl okresní soud ani dostatek podkladů. Z lékařského potvrzení OÚNZ v Chebu lze zjistit, že s největší pravděpodobností nedošlo u nezl. K a nezl. Z k pohlavnímu styku. Z této skutečnosti, potvrzující fyzickou nenarušenost nezletilých děvčat, nelze však ještě usuzovat, že k jejich mravnímu narušení nedošlo. Ustanovení § 242 odst. 1 tr. zák. chrání normální pohlavní vývoj dětí pod 15 let jejich věku, do něhož vážným způsobem zasahuje každý takový čin, jakého se dopustili obvinění. Ostatně zákon v ustanovení § 242 odst. 1 tr. zák.

nevyžaduje, aby došlo k morálnímu narušení poškozených nezletilců. Tím méně by pak mohla být tvrzená okolnost, že k morálnímu narušení obou děvčat nedošlo, považována za výjimečnou ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák.

Poněvadž důvody k použití tohoto ustanovení nebyly dány, když nebyly zjištěny ani nějaké mimořádné poměry pachatelů, měl být oběma obviněným uložen trest odnětí svobody v trestní sazbě stanovené v ustanovení § 242 odst. 1 tr. zák. Naproti tomu okresní soud nepochybil, když oběma obviněným uložil trest odnětí svobody nepodmíněně.

Bylo proto nutno vyslovit, že napadeným rozsudkem byl ve výroku o trestu porušen zákon, rozsudek v uvedeném směru zrušit a okresnímu soudu přikázat, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a se zřetelem k právnímu názoru Nejvyššího soudu obviněným uložil nový přiměřený trest v rámci sazby uvedené v § 242 odst. 1 tr. zák.